

Ordonanță
pentru modificarea și completarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea
patrimoniului cultural național mobil

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 1 pct. VIII poz. 6 din Legea nr. 413/2023 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță

Art. I. – Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 9 aprilie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatele (1) și (3) - (7) ale articolului 12 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Clasarea se va efectua pe baza unui raport de expertiză întocmit de experți acreditați de Ministerul Culturii, la propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(...)

(3) Organismul competent să formuleze propuneri care vor fi obligatoriu preluate în actele administrative cu privire la clasare este Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

(4) Propunerea privind clasarea va fi semnată de președintele Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și va fi aprobată prin ordin al ministrului culturii, în interiorul termenului prevăzut la alin. (2).

(5) La propunerea privind clasarea se anexează fișa standard a obiectului prin care se asigură identificarea bunului cultural mobil respectiv.

(6) În cazul bunurilor culturale mobile care nu au fost propuse la clasare, raportul de expertiză cuprinzând datele de identificare a bunurilor se va comunica de către expert, proprietarului sau titularului de alte drepturi reale în termen de 30 de zile de la data finalizării expertizei.

(7) Contestarea expertizei bunurilor culturale mobile care nu au fost propuse la clasare se face la Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, în termen de 10 zile de la primirea raportului expertului. Soluționarea contestației se comunică în termen de 20 de zile.”

2. La articolul 12, după alineatul (1), se introduc trei noi alineate, alin (1¹), (1²) și (1³) cu următorul cuprins:

“(1¹) Declanșarea procedurii de clasare a bunurilor culturale mobile se realizează la momentul în care, la Ministerul Culturii, este depus raportul de expertiză prevăzut la alin. (1) și sunt respectate dispozițiile referitoare la declanșarea procedurii din normele de clasare a bunurilor culturale mobile.

(1²) Prin excepție de la prevederile alin. (1¹), pentru bunurile prevăzute la art. 11 pct. (1) lit. i), în vederea declanșării procedurii, este suficientă transmiterea la Ministerului Culturii a unui registru al bunurilor, cu identificarea lor prin numărul de inventar, denumire, descriere, datare, dimensiuni, greutate, persoana căruia i se restituie și datele de contact ale acesteia, număr sentință restituire, număr dosar, instanță emitentă și cel puțin o imagine de ansamblu și una de detaliu, de către instituția publică în a cărei custodie se află bunul, urmare a solicitării persoanei careia urmează să i se retrocedeze bunurile.

(1³) Pentru derularea procedurii de clasare este necesară depunerea la Ministerul Culturii a raportului de expertiză prevăzut la alin. (1) de instituția publică, în perioada în care aceasta asigură custodia, respectiv de proprietar, după restituire.”

3. Articolul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 14

(1) Serviciul public deconcentrat competent teritorial al Ministerului Culturii comunică, în scris, proprietarului, titularului altor drepturi reale sau, după caz, titularului dreptului de administrare, ordinul de clasare, care include informații din fișa standard a obiectului/obiectelor, în termen de 30 zile de la primirea ordinului de clasare.

(2) Serviciul public deconcentrat competent teritorial al Ministerului Culturii elaborează, pentru fiecare bun clasat, un certificat de clasare însoțit de fișa standard a obiectului, pe care îl comunică, în scris, proprietarului, titularului altor drepturi reale sau, după caz, titularului dreptului de administrare.

(3) Certificatul de clasare însoțește bunul clasat și nu constituie prin el însuși un titlu de proprietate.

(4) Serviciul public deconcentrat competent teritorial al Ministerului Culturii elaborează, pentru fiecare bun pentru care a fost declanșată procedura de clasare în baza prevederilor art. 12 alin. (1²), un certificat de declanșare a procedurii de clasare întocmit potrivit prevederilor strabilite prin norme metodologice specifice emise de Ministerul Culturii, pe care îl comunică, în scris, proprietarului, titularului altor drepturi reale sau, după caz, titularului dreptului de administrare.

(5) Serviciul public deconcentrat competent teritorial al Ministerului Culturii va informa Arhivele Naționale cu privire la clasarea bunurilor culturale mobile prevăzute de art. 3 alin. (2) pct. 1 lit. e), precum și cu privire la bunurile culturale mobile din aceeași categorie care fac obiectul art. 93 alin. (1).”

4. La articolul 23 alineatul (2), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) să încredințeze executarea lucrărilor de restaurare exclusiv restauratorilor acreditați de către Ministerul Culturii.”

5. Alineatele (1) și (2) ale articolului 27 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“Art. 27

(1) Copiile, mulajele, tirajele postume și facsimilele de pe bunuri culturale mobile clasate, aflate în proprietate publică, pot fi executate numai cu acordul scris al titularului dreptului de administrare, în conformitate cu normele metodologice specifice emise de Ministerul Culturii.

(2) Copiile, mulajele, tirajele postume și facsimilele de pe bunuri culturale mobile clasate, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, pot fi executate numai cu acordul scris al proprietarului, în conformitate cu metodologice specifice emise de Ministerul Culturii.”

6. Alineatele (2), (4), (5) și (7) ale articolului 28 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(2) Acreditarea conservatorilor și restauratorilor care efectuează lucrări de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate se face de către Ministerul Culturii, la propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, potrivit normelor de acreditare a conservatorilor și restauratorilor.

(...)

(4) Laboratoarele și atelierelor care efectuează lucrări de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate funcționează pe baza unei autorizații eliberate de Ministerul Culturii, pe baza propunerii Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, potrivit normelor privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare.

(5) În cazul comiterii de erori profesionale, constatate de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, Ministerul Culturii, la propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, va suspenda pe termen de până la 2 ani acreditarea prevăzută la alin. (2) sau (4). Ministerul

Culturii va lua măsurile necesare pentru ducerea la îndeplinire a propunerilor Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, putând solicita acesteia o contraexpertiză, la cererea persoanelor în cauză.

(...)

(7) Funcționarea în continuare a laboratoarelor de conservare și restaurare existente în cadrul instituțiilor publice specializate, precum și înființarea de noi astfel de laboratoare se aprobă de Ministerul Culturii, la propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.”

7. Articolul 29 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 29

Restaurarea bunurilor culturale mobile clasate în tezaur se face, cu avizul prealabil al Ministerului Culturii, numai după consultarea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și numai în laboratoarele sau atelierile autorizate nominalizate în aviz.”

8. Alineatul (1) al articolului 34 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Pentru organizarea unor expoziții sau realizarea unor proiecte culturale instituțiile publice pot împrumuta, după caz, unor instituții publice sau persoane juridice de drept privat din țară, în condițiile dreptului comun, bunuri culturale mobile clasate pe care le dețin în administrare.”

9. Alineatul (2) al articolului 35 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) Autorizarea operatorilor economici prevăzuți la alin. (1) se face de Ministerul Culturii, la propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, cu respectarea normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile.”

10. Alineatul (4) al articolului 37 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(4) Exportul temporar pentru bunurile culturale mobile clasate în tezaur, indiferent de proprietar sau de titularul dreptului de administrare, va fi realizat pe baza propunerii Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și va fi aprobat de ministrul culturii.”

11. Alineatul (2) al articolului 39 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) Schimbul prevăzut la alin. (1) este aprobat prin ordin al ministrului culturii, la propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.”

12. Alineatul (2) al articolului 40 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) Schimbul prevăzut la alin. (1) este aprobat prin hotărâre a Guvernului, respectiv a consiliului județean sau local, după caz, la propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor”

13. Alineatul (2) al articolului 44 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) În cazul celorlalți succesori, aceștia pot ceda, în contul taxelor succesoriale, astfel de bunuri, care vor intra în proprietatea publică și vor fi date, potrivit legii, în administrarea instituțiilor publice specializate, cu consultarea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.”

14. Alineatul (2) al articolului 52 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) Persoanele fizice, care nu dețin documente de atestare a calității de expert, emise de Ministerul Culturii, dar care sunt autorizate ca expert tehnic de alte autorități ale administrației publice centrale, pot realiza expertize, în condițiile prezentei legi, numai în baza acreditării prealabile a acestora, de către Ministerul Culturii.”

15. Articolului 53 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 53

(1) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor este organismul științific consultativ în domeniu al Ministerului Culturii și este condusă de un președinte numit prin ordin al ministrului culturii dintre experții acreditați de Ministerul Culturii, cu autoritate recunoscută în domeniu.

(2) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor este alcătuită din 21 de experți numiți de Ministerul Culturii, prin ordin al ministrului culturii, pentru un mandat de 2 ani fiecare, care poate fi reînnoit consecutiv o singură dată, propuși de:

a) președintele comisiei - 6 membri;

b) instituțiile publice specializate și colecționarii de bunuri culturale mobile - 7 membri;

c) cultele, Academia Română și instituțiile publice de învățământ superior de profil - 7 membri.

(3) Activitatea Comisiei se desfășoară în plen, subcomisii și în cadrul unui birou executiv potrivit regulamentului de organizare și funcționare.

(4) Biroul executiv este format din președinte și cei 6 vicepreședinți, desemnați potrivit regulamentului de organizare și funcționare.

(5) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor poate delega atribuții privind clasarea, circulația, restaurarea bunurilor culturale mobile, precum și solicitări ale organelor de cercetare penală, instanțelor judecătorești, către biroul executiv, prin Regulamentul său de organizare și funcționare.

(6) Funcționarea și atribuțiile biroului executiv se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al comisiei.

(7) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare, aprobat prin ordin al ministrului culturii, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(8) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor se constituie din subcomisii pentru domeniile prevăzute la art. 3, la care se adaugă o subcomisie pe domeniul conservare-restaurare.

(9) Secretarul Comisiei și secretarii subcomisiilor sunt numiți din cadrul direcției de specialitate a Ministerului Culturii.

(10) Subcomisiile funcționează conform regulamentului Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, prevăzut la alin. (7).

(11) Președinții subcomisiilor sunt vicepreședinți ai Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(12) Cheltuielile de finanțare a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor se efectuează din bugetul Ministerului Culturii. Pentru activitatea prestată membrii Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor primesc o indemnizație lunară stabilită prin ordin al ministrului culturii, la care se adaugă decontarea cheltuielilor de participare la lucrările Comisiei. Indemnizația lunară se acordă pentru activitatea prestată în lunile în care comisiile se întrunesc și nu poate depăși 10% din indemnizația lunară a unui secretar de stat.”

16. Articolul 55 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 55

Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor are următoarele atribuții:

a) evaluează rapoartele de expertiză și propune clasarea bunurilor culturale mobile, inclusiv a celor aflate în biblioteci;

b) propune soluții la contestațiile prevăzute la art. 12 alin. (7);

c) propune aprobarea normelor de clasare a bunurilor culturale mobile și normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile;

- d) propune aprobarea normelor privind executarea mulajelor, facsimilelor și copiilor, precum și a tirajelor postume după plăcile originale de gravură, în cazul bunurilor culturale mobile clasate;
- e) propune aprobarea normelor de conservare și de restaurare a bunurilor culturale mobile clasate și stabilește prioritățile de restaurare a acestora;
- f) propune aprobarea normelor de acreditare a experților, normele de acreditare a conservatorilor și restauratorilor, precum și normele privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare;
- g) propune autorizarea funcționării laboratoarelor și a atelierelor care urmează să efectueze operațiuni de restaurare;
- h) propune aprobarea exportului temporar al bunurilor culturale mobile clasate;
- i) propune aprobarea normelor metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile;
- j) propune autorizarea funcționării operatorilor economici care comercializează sau organizează licitații cu bunuri culturale mobile;
- k) este consultată cu privire la regulamentele de organizare și funcționare a muzeelor și colecțiilor publice;
- l) propune acreditarea experților, conservatorilor și restauratorilor;
- m) propune acreditarea experților care pot avea acces, în condițiile legii, la informația conținută în registrele operatorilor economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile;
- n) orice alte atribuții date în competența sa, potrivit legii.”

17. După articolul 55 se introduce un nou articol, art. 55¹ cu următorul cuprins:

“Art. 55¹

(1) În vederea soluționării contestațiilor făcute de persoane fizice și juridice cu privire la actele administrative emise în baza propunerilor Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, Ministerul Culturii constituie comisii ad-hoc din 3-5 membri, experți acreditați și, după caz, juriști din cadrul direcției de specialitate din Ministerul Culturii.

(2) Membrii comisiilor ad-hoc nu pot fi membri a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(3) Comisiile ad-hoc funcționează în baza unui regulament de organizare și funcționare, care se aprobă prin ordin al ministrului culturii și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

18. Litera b) a articolului 57 se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) înregistrează cererile de clasare a bunurilor culturale mobile deținute de instituții nespecializate, de culte religioase, de alte persoane juridice, precum și de persoane fizice și emit certificatele de clasare;”

19. La articolul 57, după după litera b) se introduc două noi litere, lit. b¹) și b²), cu următorul cuprins:

„b¹) emit certificatele de clasare pentru bunurile culturale mobile clasate.

b²) emit certificatele de declanșare a procedurii de clasare în situațiile prevăzute la art. 12 alin. (1²).”

20. Litera o) a articolului 75 se modifică și va avea următorul cuprins:

“o) restaurarea bunurilor culturale mobile clasate în tezaur, fără avizul Ministerului Culturii, ori în afara laboratoarelor sau atelierelor autorizate, potrivit art. 29;”

21. Articolul 76 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Copiile, mulajele, tirajele postume, facsimilele și reproducerile prin mijloace foto, video, numerice sau prin alte mijloace, executate cu încălcarea dispozițiilor art. 26 ori ale art. 27 alin. (3), se confiscă de către agentul constator și se transmit în administrarea unor instituții publice specializate, cu consultarea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.”

22. Articolul 77 se modifică și va avea următorul cuprins:

Art. 77

“Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 75 se fac de specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, împuterniciții Ministerului Culturii și organele de poliție. La cerere, în funcție de situație, specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, împuterniciții Ministerului Culturii și organele de poliție își vor acorda asistență.”

23. Articolul 89 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 89

Bunurile prevăzute la art. 80, art. 83 alin. (1) și art. 84 alin. (1) se confiscă și se transmit în administrare instituțiilor publice specializate, cu consultarea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.”

24. Alineatele (1) și (4) ale articolului 93 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“Art. 93

(1) Bunurile culturale mobile depuse în custodia unor instituții publice după data de 31 decembrie 1947 vor fi restituite de către instituțiile deținătoare persoanelor fizice sau juridice care le-au depus, potrivit dreptului comun, la cererea scrisă a acestora, cu consultarea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(...)

(4) În cazul în care obiectul restituirii prevăzut la alin. (2) îl reprezintă colecții formate din mai multe bunuri culturale mobile aflate în procedură de clasare, acestea pot fi retrocedate proprietarilor, anual, pe părți din colecții, pe măsură ce bunurile care alcătuiesc respectivele părți de colecții intră sub regimul de protecție de fond sau tezaur.”

Art. II

Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, desemnată anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, își continuă activitatea până la finalizarea mandatului, cu respectarea prevederilor legale în vigoare la data numirii.

Art. III

În termen de 180 de zile de la data publicării prezentei ordonanțe în Monitorul Oficial al României, Partea I, Ministerul Culturii va actualiza, cu consultarea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor:

- a) Normele de clasare a bunurilor culturale mobile;
- b) Normele de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate;
- c) Normele de conservare și restaurare a bunurilor culturale aflate în colecții publice;
- d) Normele de acreditare a experților;
- e) Normele de acreditare a conservatorilor și restauratorilor;
- g) Normele privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare;
- h) Normele metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile;
- i) Normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile.

Art. IV

Toate procedurile aflate în curs la data intrării în vigoare a proiectului de act normativ se vor finaliza după dispozițiile anterioare intrării în vigoare a prezentelor norme.

Art. V

Restaurarea bunurilor culturale mobile clasate în tezaur pentru care s-a obținut avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, înainte de intrarea în vigoare a prezentei Ordonanțe de Guvern, nu vor face obiectul art. 75 lit. (o).

**PRIM - MINISTRU,
ION-MARCEL CIOLACU**